

PRÍKLAD

Príklad pre stanovenie straty tlaku Δp_1 podľa prietoku Q:

- Prietok 400 m³/h
- Typ G250, DN100
- Prevádzkový pretlak 10 bar
- Druh plynu zemný plyn alebo vzduch

Odčítanie z diagramu:

$$\Delta p_1 = 3,35 \text{ mbar (zemný plyn pri tlaku 1 bar)}$$

$$\rho_b = 0,83 \cdot (10+1) / 1 = 9,13 \text{ kg/m}^3$$

$$\Delta p_b = 3,35 \cdot 9,13 = 30,6 \text{ mbar (3060 Pa) pre zemný plyn}$$

Prepočet pre ľubovoľný plyn:

$$\Delta p (\text{vzduch}) = 30,6 \cdot (1,29/0,83) = 47,6 \text{ mbar (4760 Pa)}$$

Vzorce:

Strata tlaku pri prietoku Q:

$$\Delta p_b = \Delta p_1 \cdot \rho_b$$

Hustota plynu pri prevádzkových podmienkach:

$$\rho_b = \rho_n \cdot (p_b + p_{atm}) / p_{atm}$$

Strata tlaku pri ľubovoľnom druhu plynu:

$$\Delta p_G = \Delta p_{zp} \cdot (\rho_G / \rho_{zp})$$

Hustoty rn pri norm podmienkach:

Vzduch	1,29 kg / m ³
Zemný plyn	0,83 kg / m ³
Metán	0,72 kg / m ³
Propán	2,01 kg / m ³
Dusík	1.25 kg / m ³

POUŽITIE

Rotačné piestové plynometry sú objemové meradlá určené na veľmi presné meranie pretečeného objemu a prietoku plynu. Sú schválené ako meracie prístroje pre obchodný styk.

Vyrábajú sa vo velkostiach G16 - G250 a v menovitých svetlostiach od DN32 - DN100. Max. dovolený pracovný pretlak je 1,6 MPa (PN16) a meracie rozsahy sú od 1:20 až do 1:160. Môžu sa montovať do potrubia horizontálne alebo vertikálne, ale os piestov musí byť vždy horizontálna.

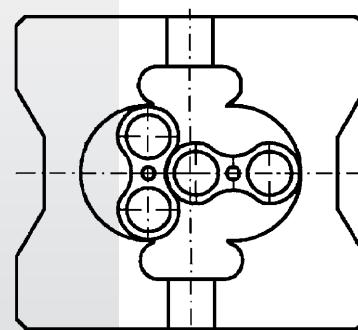
NAJDÔLEŽITEJŠIE VLASTNOSTI

- Veľkosti plynomerov G16 - G250
- Meracie rozsahy 1:20 - 1:160
- Svetlosti DN32 - DN100
- Najvyšší prevádzkový pretlak 1,6 MPa (PN16)
- Plynomer sa vyrába v hliníkovom prevedení alebo v prevedení z temperovanéj liatiny GGG40
- Dovolená chyba merania (%): $Q_{min} - Q_t \pm 2\%$
 $Q_t - Q_{max} \pm 1\%$
- Rozsah pracovných teplôt -30°C až + 60°C
- Odberné miesta na meranie tlaku na vstupe a na výstupe plynometra pre trubku Ø 6 mm
- Plynomer má pripravené 2 miesta na vmontovanie puzzier teplotného snímača
- Plynomer je vhodný na vonkajšie inštalácie
- Hlava plynometra je otočná o 355°
- Sériovo zabudovaný NF snímač INS vymeriteľný zvonka bez porušenia plomby počítadla
- Na objednávku NF snímač Wiegand INS-W
- Na objednávku VF snímač A1K
- Nízka hlučnosť plynometra
- Vhodný na meranie nasledujúcich plynov:
 - zemný plyn
 - svietiplyn
 - propán
 - bután
 - vodík
 - dusík
 - vzduch
 - interné plyny
 - iné plyny. konzultujte s výrobcom

PRINCÍP ČINNOSTI

Rotačný piestový plynomer je veľmi presný objemový merací prístroj.

V telese s jedným vstupom a s jedným výstupom sa nachádzajú dva rotujúce piesty a ich pohyb je synchronizovaný ozubenými kolesami. Pri pretekáni plynu piesty voči sebe navzájom rotujú a prepravujú k výstupu množstvo plynu definované objemom meracej komory. Konštrukcia spolu s presným obrobením ako piestov , tak i telesa, zaistuje stálu tesnosť. Tým sa minimalizuje možné prenikanie plynu do meracích komôr bez jeho odmerania.

Uloženie piestov v telesе

Symbol	Význam	Jednotka
ρ_b	Hustota pri prevádzkových podmienkach	kg/m ³
ρ_n	Hustota pri normovaných podmienkach	kg/m ³
ρ_G	Hustota ľubovoľného plynu	kg/m ³
ρ_{zp}	Hustota zemného plynu	kg/m ³
p_{atm}	Atmosferický tlak absolútny	MPa, bar
p_b	Prevádzkový pretlak	MPa, bar
Δp_1	Strata tlaku zemného plynu pri tlaku 1 bar	Pa, mbar
Δp_b	Strata tlaku zemného plynu pri prevádzkových podmienkach	Pa, mbar
Δp_{zp}	Strata tlaku pre zemný plyn	Pa, mbar
Δp_G	Strata tlaku pre ľubo-voľný plyn	Pa, mbar

ZÁKLADNÉ VYBAVENIE

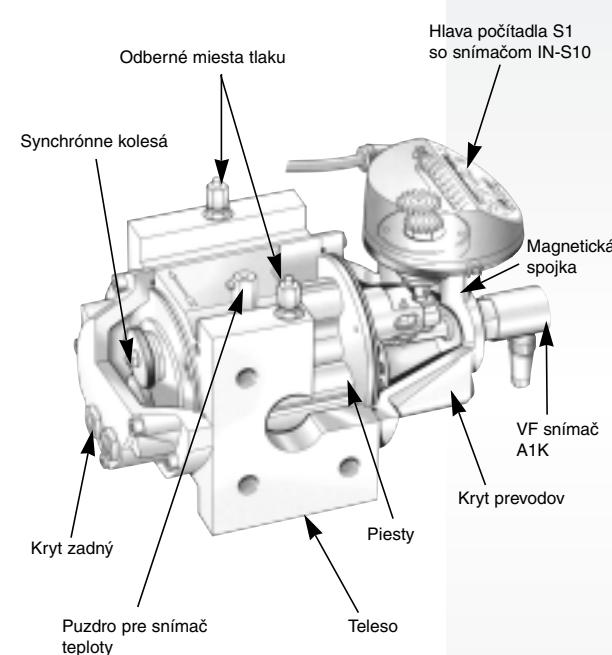
- Kuželové sitko
- Striekačka
- Hadička
- Fläštička s olejovou náplňou
- NF snímač IN-S10
- Príruba s hrndlom – 2 ks
- Tesnenie prírub DIN 3535 – 2 ks
- Skrutky M16
- Vejárové podložky

PRÍSLUŠENSTVO NA ZVLÁŠTNU OBJEDNÁVKU

- Protikonektor 6-pólový DIN 45322
- NF snímač INS11, INS12
- VF snímač A1K
- NF snímač INS-W10, INS-W11
- Predradený filter príslušnej DN
- Puzdro pre snímač teploty EBL 67
- Montážna maketa telesa plynometra z ocele
- Napichovacie ventily Pete's Plug

Rotačný piestový plynomer sa skladá s troch hlavných časťí. Strednú časť tvorí meracia komora s rotujúcimi piestami. Hriadele piestov sú na oboch stranách uložené v ložiskových krytoch pomocou presných guľičkových ložísk.

V zadnej časti sa nachádzajú synchronné ozubené kolesá. V prednej časti je viacstupňová prevodovka, ktorá mení otáčky piestov do pomala. Tieto sa prenášajú pomocou magnetickej spojky na osemmiestne valčekové počítadlo, ktoré je umiestnené v plombovateľnej hlave počítadla S1. Táto má krytie IP 67 a preto je plynomer vhodný pre inštaláciu vonku.

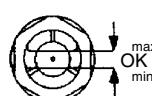
Hlavné časti plynomera

UVEDENIE DO PREVÁDKY

Nádržka maznice sa naplní olejom, ktorý je súčasťou dodávky. Predpísaný je olej Shell Morlina 10, Shell Risella D15 alebo ich ekvivalent.

Plynomer nesmie byť počas plnenia olejom pod tlakom!

Plynomer je vybavený troma plniacimi a výpustnými otvormi na obidvoch stranach a dvoma olejoznakmi na prednej strane plynomera.

Otvorte napúšťací otvor a pomaly napĺňajte plynomer olejom pomocou striekačky. Množstvo oleja je správne vtedy, keď je hladina v polovici olejoznaku a závisí od prevádzkovej polohy.

MONTÁŽ

Pred inštaláciou treba skontrolovať, či plynomer nie je poškodený v dôsledku prepravy.

Smer prúdenia plynu je vyznačený šípkou na telesе. Rotačné plynometry vzhľadom na princíp merania si nevyžadujú rovné nábehové dráhy.

Aby bol rotačný plynomer chránený proti poškodeniu úlomkami zo zvárania, špiny a nečistôt, je nutné na montovať pred plynomer sitko, ktoré neprepúšťa nečistoty väčšie ako 250 µm. Okrem toho doporučujeme tesne pred plynometrom inštalovať filter. Trať po zváraní je nutné pred montážou plynometra bezpodmienečne prefúknut a zvary začistiť ocelovým kartáčom, aby sa odstránili okuje po zváraní.

Rotačné plynometry sa montujú priamo do potrubia v polohe vertikálnej alebo horizontálnej, musia byť montované bez pnutia, nesmú naň pôsobiť vibrácie - v opačnom prípade treba použiť kompenzátor.

Osi piestov musia byť $\pm 1^\circ$ v horizontálnej rovine.

Plynomer sa naplní olejom až po namontovaní do potrubia.

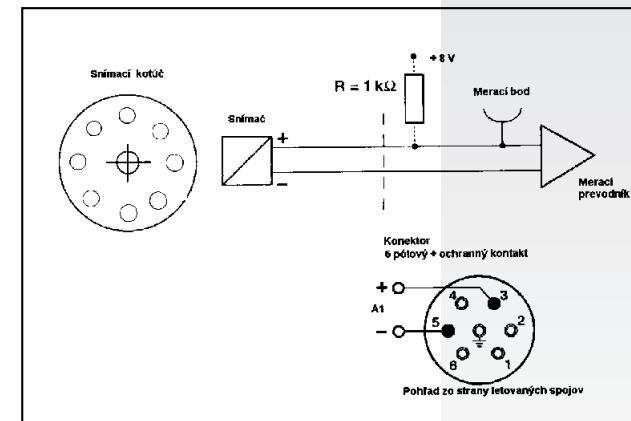
Uzaváracie armatúry otvárajte pomaly.

Upozornenie: Tlakový ráz alebo nadmerný prietok môžu plynomer poškodiť. Počas tlakovania potrubia nesmie nárast tlaku prekročiť 35 kPa/sek.

Doporučujeme, aby plynomer neboli umiestnený na dolnom konci systému, lebo by v ňom mohlo dôjsť k zhromažďovaniu kondenzátov a nečistôt. Ďalej doporučujeme, aby bezpečnostné armatúry boli čo najdalej od plynometra, inak môžu spôsobiť tlakové rázy.

VYSOKOFREKVENČNÝ SNÍMAČ A1K

Prevedenie podľa DIN EN 50227 (NAMUR)

Technické údaje snímača:

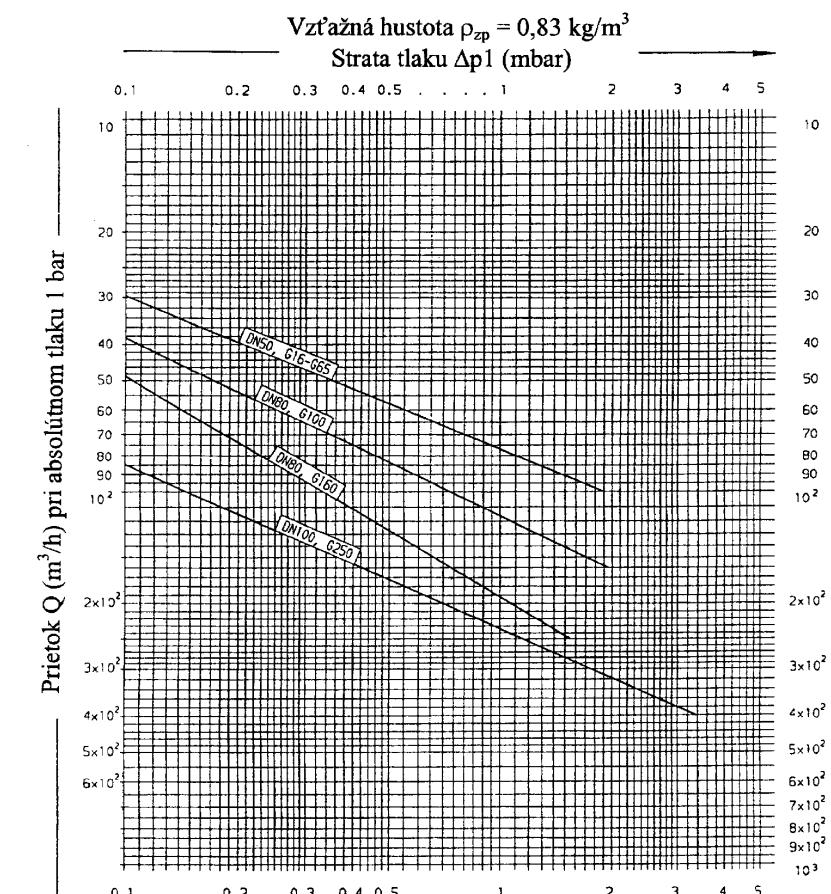
Napájacie napätie: $U_n = 8 \text{ V DC}$

Odber prúdu: aktívna plocha voľná $I \geq 2,1 \text{ mA}$
aktívna plocha prekrytá $I \leq 1,2 \text{ mA}$

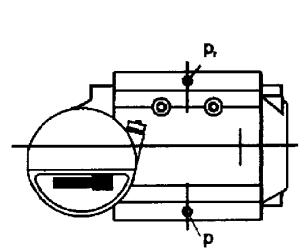
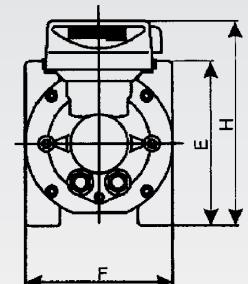
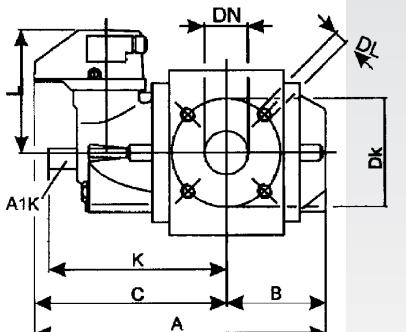
Hodnoty impulzov C_p na 1 m^3 (nulový prevod)

Veľkosť	Objem na otáčku (dm^3)	Počet impulzov na 1 m^3
G16 – G65 DN32, DN40, DN50	0,56	~14 025
G100 DN 80	1,07	~7 528
G160 DN 80	2,01	~3 882
G250 DN 100	2,54	~3 178

DIAGRAM STRATY TLAKU

SMER PRIETOKU: ZLAVA-DOPRAVA VERTIKÁLNA POLOHA ZHORA-DOLE

ROZMERY A HMOTNOSTI

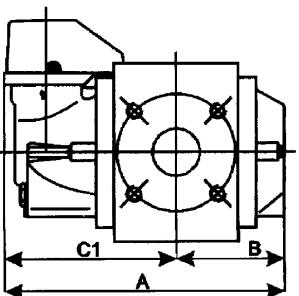
Rozmery sú v mm, hmotnosť v kg														
Veľkosť	DN*	DN**	A	B	C	H	Dk*	DL*	E	K	L	F***	Hmotnosť	
Hliníkové prevedenie														
G16	32	40	335	115	220	222	110	4xM16	180	240	141	171	12	
G25	32	40	335	115	220	222	110	4xM16	180	240	141	171	12	
G40	50	40	335	115	220	222	125	4xM16	180	240	141	171	12	
G65	50	40	335	115	220	222	125	4xM16	180	240	141	171	12	
G100	80	50	435	165	272	222	160	8xM16	180	290	141	171	16	
G160	80	100	469	189	280	278	160	8xM16	220	298	180	241	33	
G250	100	80	529	219	310	278	180	8xM16	220	328	180	241	42	
Prevedenie GGG40														
Veľkosť	DN*	DN**	A	B	C	H	Dk*	DL*	E	K	L	F***	Váha	
G16	32	40	335	115	220	222	110	4xM16	180	240	141	150(170)	26	
G25	32	40	335	115	220	222	110	4xM16	180	240	141	150(170)	26	
G40	50	40	335	115	220	222	125	4xM16	180	240	141	150(170)	26	
G65	50	40	335	115	220	222	125	4xM16	180	240	141	150(170)	26	
G100	80	50	435	165	272	222	160	8xM16	180	290	141	240(230)	34	
G160	80	100	469	189	280	278	160	8xM16	220	298	180	240(230)	72	
G250	100	80	529	219	310	278	180	8xM16	220	328	180	240	86	

*štandard

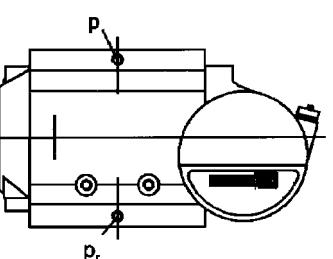
**zvláštné vyhotovenie

***v závorkách sú špeciálne stavebné dĺžky

SMER PRIETOKU: ZPRAVA-DOŁAVA VERTIKÁLNA POLOHA ZDOLA-NAHOR

	A	B	C1
G16	298	115	183
G25	298	115	183
G40	298	115	183
G65	298	115	183
G100	400	165	235
G160	432	189	243
G250	492	219	273

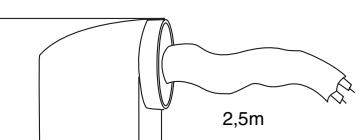
MERACIE ROZSAHY PLYNOMEROV DKZ

Svetlosť DN (mm)	Veľkosť	Qmax (m³/h)	1:160		1:130		1:100		Qmin (m³/h)		1:80		1:65		1:50		1:30		1:20		Rozbehový prietok (m³/h)	V (dm³)
			1:160	1:130	1:100	1:80	1:65	1:50	1:30	1:20	V (dm³)											
32	G 16	25	-	-	-	-	-	-	0,8	1,3	0,03	0,56										
32	G 25	40	-	-	-	-	-	-	0,6	0,8	1,3	2	0,03	0,56								
40	G 16	25	-	-	-	-	-	-	0,8	1,3	2	0,03	0,56									
40	G 25	40	-	-	-	-	-	-	0,6	0,8	1,3	2	0,03	0,56								
40	G 40	65	-	-	-	0,6	0,8	1	1,3	2	3	0,03	0,56									
40	G 65	100	0,6	0,8	1	1,3	1,6	2	3	5	8	0,03	0,56									
50	G 16	25	-	-	-	-	-	-	0,8	1,3	2	0,03	0,56									
50	G 25	40	-	-	-	-	-	-	0,6	0,8	1,3	2	0,03	0,56								
50	G 40	65	-	-	-	0,6	0,8	1	1,3	2	3	0,03	0,56									
50	G 65	100	160	1	1,3	1,6	2	2,5	3	5	8	0,05	1,07									
50	G 100	160	1	1,3	1,6	2	2,5	3	5	8	13	0,1	2,01									
80	G 100	160	1	1,3	1,6	2	2,5	3	5	8	13	0,1	2,01									
80	G 160	250	1,6	2	2,5	3	4	5	6	8	13	20	0,3	2,54								
80	G 250	400	2,5	3	4	5	6	8	13	20	0,3	2,54										
100	G 160	250	1,6	2	2,5	3	4	5	6	8	13	0,1	2,01									
100	G 250	400	2,5	3	4	5	6	8	13	20	0,3	2,54										

NÍZKOFREKVENČNÉ SNÍMAČE INS

Snímač impulzov INS je založený na princípe spínania jazýčkového kontaktu pomocou magnetického poľa. Skladá sa z troch nezávisle na sebe pracujúcich jazýčkových kontaktov. Dva sú pracovné (E1, E2) a sú spínané magnetom rotujúcim v poslednom bubienku počítadla a jeden je kontrolný (PCM) a slúži na zistenie možného ovplyvňovania pracovných kontaktov externým magnetickým polom.

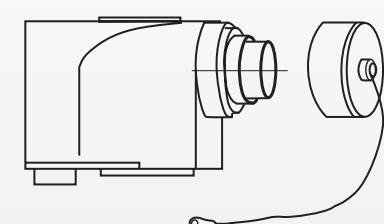
INS10

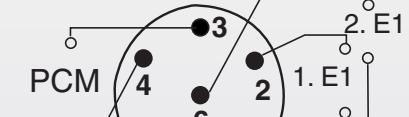
Farba vodičov:

- 1.E1: biely-žltý
- 2.E1: zelený-hnedý
- PCM: šedý-ružový

INS11 (na objednávku)

Zapojenie protikonektora

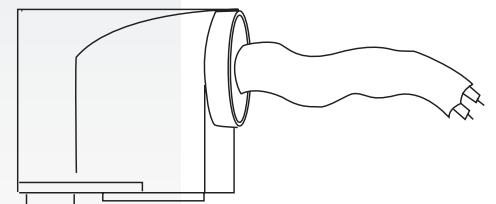
INS12 (na objednávku)

NÍZKOFREKVENČNÝ SNÍMAČ INS-W

Snímač impulzov INS-W pracuje na princípe spínania senzora Wiegand magnetickým poľom, ktoré vytvárajú magnety umiestnené v hlave počítadla S1. V telese snímača je umiestnený elektronický obvod, ktorý predlžuje a tvaruje výstupný impulz a jazýčkový kontakt, ktorý slúži k detekcii možného ovplyvňovania senzora Wiegand externým magnetickým poľom. Tento jazýčkový kontakt nie je pri normálnej činnosti snímača spínaný, zopne iba pri priložení magnetu zvonka.

Snímač INS-W sa vyrába v dvoch prevedeniach:

1. INS-W10 - Prevedenie s káblom

Zapojenie vodičov:

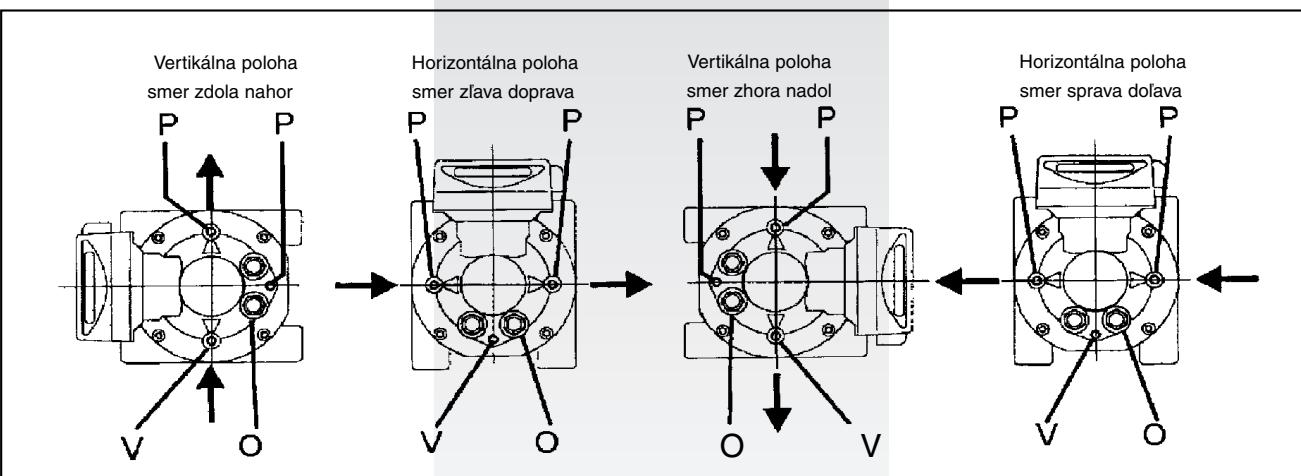
Biely: + pól Wiegand

Hnedý: - pól Wiegand

Zelený: PCM

Žltý: PCM

Rozmiestnenie plniacich, vypúšťacích otvorov a olejoznakov:

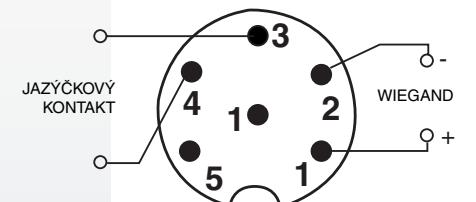
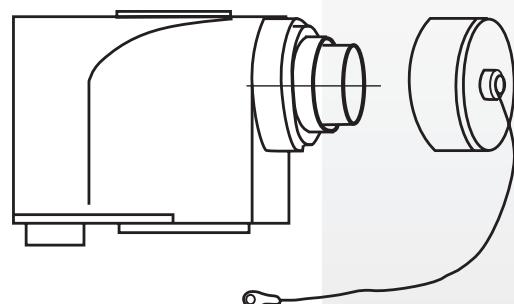

Vysvetlivky: P - plniaci otvor V - vypúšťací otvor O - olejoznak

Potrebné množstvo oleja		
Montážna poloha	G 16 - G 100	G 160 a G 250
horizontálna	cca 88 ml	cca 190 ml
vertikálna	cca 190 ml	cca 500-570 ml

2. INS-W11 – Prevedenie s 6-pôlovým konektorem

Zapojenie protikonektora

Pohľad zo strany letovaných spojov

ÚDRŽBA

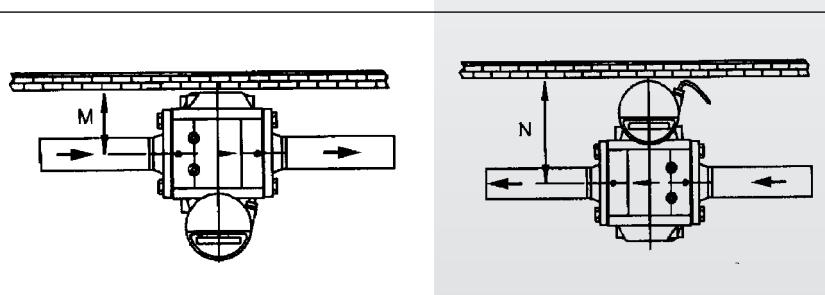
Rotačný plynomer DKZ nevyžaduje žiadnu údržbu, okrem kontroly hladiny oleja a jeho výmenu v závislosti na čistote plynu a kontroly stupňa znečistenia filtra na vstupe plynomera.

INŠTALAČNÁ POLOHA, SMER PRIETOKU A VZDIALENOSŤ OD STENY

Inštalačná poloha rotačného piestového plynomera môže byť vertikálna alebo horizontálna. Hlava počítadla je otočná o 355°, čo umožňuje optimálne odčítanie v každej polohe inštalácie plynomera. V závislosti od smeru prietoku doporučujeme minimálnu vzdialenosť (M alebo N) od stredu potrubia tak, aby bol zabezpečený k plynomeru volný prístup pre prípad údržby. Miera M je pre plynometry s olejoznakmi iba v prednom kryte (štandardné prevedenie) a miera N je pre plynometry s olejoznakmi na oboch krytoch (na zvláštnu objednávku).

NF snímač INS-W : max. prevádzkové napätie: $U_i = 30 \text{ V}$, max. prevádzkový prúd: $I_i = 10 \text{ mA}$, maximálna prevádzková frekvencia 1 Hz, krytie IP 67, elektroiskrová bezpečnosť $\text{Ex II 2G EEx ia IIC T6}$

Hodnoty impulzov C_p na 1 m^3 : G16 - G65 : $10 \text{ imp}/\text{m}^3$
G100 - G250 : $1 \text{ imp}/\text{m}^3$

	DN	M (mm)	N (mm)
G16-G65	50	120	185
G100	80	170	235
G160	80	200	245
G250	100	230	275